

ลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับของพงศกร
The Characteristic of Pongsakorn's Plots and Story Concepts Concerning
Jewelry Novels

อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์*

Ornjira Atchariyaphaiboon

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์**

Patcharin Anansiriwat

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์นวนิยายของพงศกรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องประดับ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ กำไลมาศ เพชรอัคนี และกุณฑลสวาท โดยพิจารณา 2 ประเด็นหลัก คือ โครงเรื่อง และแนวคิดสำคัญ ผลการศึกษาพบว่าลักษณะเด่น ด้านโครงเรื่องนั้นพงศกรมีการนำเครื่องประดับมาใช้สร้างความขัดแย้งทำให้เกิดโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง และทำให้ความขัดแย้งในอดีตชาติมีความเชื่อมโยงส่งผลมายังชาติปัจจุบัน ส่วนลักษณะเด่นด้านแนวคิดสำคัญพงศกรมีการนำเสนอทัศนะ 3 ลักษณะ ได้แก่ แนวคิดเรื่องความรัก แนวคิดเรื่องอำนาจ และแนวคิดเรื่องศักดิ์ศรี พงศกรได้นำเสนอลักษณะเด่นด้านแนวคิดที่น่าสนใจเพิ่มเติมในภาพรวมเกี่ยวกับเรื่องคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมซึ่งแฝงอยู่ในเครื่องประดับหลักเพื่อสื่อให้ผู้อ่านตระหนักว่าคุณค่าที่แท้จริงนั้นอยู่ที่คุณงามความดีการประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในครรลองคลองธรรม ตลอดจนการปรารถนาต่อผู้อื่นไม่ใช่อยู่ที่การแสวงหาเพื่อครอบครองมูลค่าของสิ่งของ ทรัพย์สินสมบัติ อำนาจ ตำแหน่ง และผลประโยชน์โดยยอมกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้สมหวังในสิ่งที่ตนเองปรารถนา

คำสำคัญ : โครงเรื่อง / แนวคิดสำคัญ / แนวเรื่องเครื่องประดับ / พงศกร

*นักศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

**อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ABSTRACT

This research article aims to analyze 3 novels written by Pongsakorn with contents concerning jewelry, namely Kamlai Mart, Phet Akkanee, and Kunthon Sawart. The analysis focuses on 2 main points: the plot and the story concept. The results reveal the characteristic of the plot in which Pongsakorn employs jewelry to create conflicts, thus generating a main plot and multiple sub-plots as well as connecting conflicts in the character's previous life to those of their current life. The story is projected based on 3 concepts: the concept of love, the concept of power, and the concept of honor. In addition, Pongsakorn presents additional overall concepts relating to the genuine value and the artificial value perceived in jewelry in order to communicate to the readers that the genuine value is found in the moral and ethical conduct and intention, not in the possession of wealth, power, position and profits gained and dictated by manipulations and self-interest.

Keywords : Plot / Story Concept / Storyline of Jewelry / Pongsakorn

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พงศกรเป็นนักเขียนชายคุณภาพรุ่นใหม่อีกคนหนึ่งของวงการวรรณกรรมไทย ซึ่งมีผลงานตีพิมพ์ออกมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลงานส่วนใหญ่ยังได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้นยังมีรางวัลทางด้านวรรณกรรมการันตีความสามารถ เช่น นวนิยายเรื่อง “เบื่องบรพ” ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยายจากมูลนิธิสุภาว เทวกุลฯ ครั้งที่ 7 ปีพุทธศักราช 2544 นวนิยายเรื่อง “ฤดูดาว” ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยายจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2549 ต่อมาในปี พุทธศักราช 2550 นวนิยายเรื่องนี้ยังได้รับการยกย่องเป็นหนังสือแนะนำในการประกวดเซเว่น บুক อวอร์ด รวมทั้งได้รับคัดเลือกเป็นหนังสือ 1 ใน 100 เล่มในโครงการ 100 เล่มหนังสือดีวิทยาศาสตร์ (พ.ศ. 2537-2548) และนวนิยายเรื่อง “รอยไหม” ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยายจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2551 เป็นต้น ผลงานนวนิยายจากปลายปากกาของพงศกรได้รับกระแสตอบรับเป็นอย่างดีจากนักอ่าน ส่งผลให้นวนิยายหลายเรื่องมีผู้ผลิตละครโทรทัศน์สนใจติดต่อไปผลิตเป็นบทละครโทรทัศน์ช่องต่างๆ จึงถือได้ว่าผลงานของพงศกรได้เข้าถึงกลุ่มผู้อ่านอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้แก่พงศกร ได้แก่ “นวนิยายชุดผีกับผีน้า” ของประเทศต่างๆ ได้แก่ สาปภูษา (ไทย) รอยไหม (ลาว) กี่เพ้า (จีน) สีน้หาสำหรับ (อินเดีย) กลกิโมโน (ญี่ปุ่น) เล่ห์ลุนตยา (พม่า) ลูกไม้ลายสนธยา (อุตรดิตถ์) เลื่อมลวง (ไทย) และบุหงาบาคิก (อินโดนีเซีย)

จะเห็นได้ว่าเมื่อนวนิยายเรื่อง ‘สาปภูษา’ ซึ่งเป็นนวนิยายแนวลึกลับเหนือธรรมชาติเรื่องแรกในชุด “ผีกับผีน้า” เป็นละครสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เมื่อปีพุทธศักราช 2552 นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตอบรับจากผู้ชมอย่างหลากหลาย ยิ่งไปกว่านั้นนวนิยายในชุดผีน้าเรื่องต่อๆ มา ได้แก่ รอยไหม สีน้หาสำหรับ กี่เพ้า เล่ห์ลุนตยา กลกิโมโน ลูกไม้ลายสนธยา เลื่อมลวง และบุหงาบาคิก ต่างได้รับความนิยมในกลุ่มผู้อ่านเป็นอย่างสูงซึ่งสังเกตได้จากจำนวนครั้งในการพิมพ์ อาทิ นวนิยายเรื่องรอยไหม ปัจจุบันพิมพ์ครั้งที่ 7 แล้ว รวมทั้งนวนิยายอีกหลายเรื่องที่ขายดี (Best seller) อาทิ นวนิยายเรื่องบุหงาบาคิก ในขณะเดียวกันยังมีนวนิยายอีกจำนวนหนึ่งที่สถานีโทรทัศน์ได้นำบทประพันธ์ไปผลิตเป็นบทละครโทรทัศน์ เช่น บางกอกนฤมิต ฤดูดาว

ลูกไม้ลายสนธยา สีน้หาสำหรับ เล่ห์ลุนตยา สาวหลงยุค กุหลาบหลวง มายาเงา เคาหาสน์นางคอย และ กุหลาบรัตติกาล เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีนวนิยายเรื่องอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น “นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตำนานและความเชื่อ” ได้แก่ เบื้องบรรพ์ สร้อยแสงจันทร์ ฤดูดาว วังพญาพราย กุหลาบรัตติกาล คชาปุระ นครไอยรา เคาหาสน์นางคอย มณีแดนสรวง “นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามมิติกาลเวลา” ได้แก่ สาวหลงยุค กัลปาวสาน บุราปรัมปรา และหุบผาราชินี “นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่” ได้แก่ กลิ่นการเวก เพรงสนธยา บางกอกนฤมิต มายาเงา กุหลาบหลวง รวมทั้ง “นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเครื่องประดับ” ได้แก่ กำไลมาศ เพชรอัคนี และกษัตริย์สาวทต่างเป็นที่นิยมของผู้อ่านเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ ‘พงศกร’ เป็นนักเขียนที่มีผลงานได้รับความนิยมมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในวงกว้างยิ่งขึ้นจนได้รับสมญานามว่าเป็น “เจ้าพ่อนวนิยายลึกลับสยองขวัญ” (King of Mysterious Horror Novels)

จากเนื้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าพงศกรเป็นนักเขียนรุ่นใหม่ที่มีแนวทางการเขียนนวนิยายแนวเหนือธรรมชาติเป็นหลัก ผลงานนวนิยายของพงศกรส่วนใหญ่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากนักเขียนคนอื่นๆ ในวงการวรรณกรรมไทย โดยสามารถพิจารณาได้จากกลวิธีการนำเสนอเรื่องราว ที่มีการนำเสนอข้อมูลที่มีลักษณะผสมผสานสหวิทยาการต่างๆ เช่น การนำเรื่องราวเกี่ยวกับผ้า ตำนาน ความเชื่อ คติชนวิทยา ประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคล สถานที่สำคัญ อาหาร เครื่องประดับ วรรณคดี เทพปกรณัมของท้องถิ่นไทยและสากล รวมทั้งองค์ความรู้ทางการแพทย์เข้ามาเพื่ออธิบายความเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในเรื่องให้มีความสมจริง น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ส่งผลให้ให้นวนิยายของพงศกรมีความสมจริง มีความโดดเด่น แปลกใหม่ น่าสนใจ สนุกสนาน เร้าใจ ขวนติดตามเรื่องราวซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างมูลค่าของนวัตกรรมที่ปรากฏในนวนิยายของพงศกร

พงศกรได้นำโลกแห่งจินตนาการเข้ามาผสมผสานกับโลกแห่งความเป็นจริงอย่างเหมาะสมและลงตัว ดังที่ Jinna, R. (2011) ได้กล่าวถึงสิ่งเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในนวนิยายของพงศกรซึ่งมีที่มาจากตำนาน ความเชื่อโบราณ คำบอกเล่า และวรรณคดี พบ 7 ประเภท ได้แก่ ผี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ อำนาจจิต ไสยเวท เครื่องรางของขลัง อาถรรพ์ และลางสังหรณ์โศคลาภ ส่วนแนวทางในการสร้างความเหนือธรรมชาติ คือ การสร้างโครงเรื่องเกี่ยวกับความลึกลับของวิญญาณและชาติภพ โครงเรื่องมหัศจรรย์ และโครงเรื่องเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำระหว่างเรื่องเหนือธรรมชาติกับวิทยาศาสตร์ พงศกรได้ผูกเรื่องให้ตัวละครสร้างกรรมต่อกันไว้ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว การเปิดเรื่องมีการบรรยายถึงความลึกลับ เพื่อทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามการดำเนินเรื่องพงศกรใช้ความขัดแย้งระหว่างตัวละครมนุษย์กับตัวละครอมมนุษย์ ความขัดแย้งที่เป็นปริศนา ความขัดแย้งระหว่างตัวละครอมมนุษย์กับธรรมชาติ และดำเนินเรื่องโดยการสร้างความสนใจใคร่รู้ พงศกรได้เขียนให้สิ่งเหนือธรรมชาติ และกลวิธีการสร้างความเหนือธรรมชาติมีสัมพันธ์กันอย่างแนบเนียน ทุกอย่างโยงใยกัน แล้วในที่สุดก็เข้ามาเป็นเอกภาพเดียวกันในด้านแนวคิด คือ แนวคิดทางพระพุทธศาสนาในเรื่องกิเลส อภัยทาน และกฎแห่งกรรม “นวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับ” จัดเป็นนวนิยายอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการตอบรับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี พิจารณาได้จากการที่ทางบริษัทบรรณคดี ไทย เทเลวิชั่น จำกัด ได้นำบทประพันธ์เรื่อง “กำไลมาศ” ไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ เขียนบทโทรทัศน์โดย สุธิสา วงษ์อยู่ กำกับการแสดงโดย สถาพร นาควิไลโรจน์ นำแสดงโดยนักแสดงชั้นนำของประเทศไทย เช่น เจนี่ เทียนโพธิ์สุวรรณ์ วรทยา นิลคูหา และพงศกร เมตตาริกานนท์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2559 และมีการนำมาฉายซ้ำในปี พ.ศ. 2561 นวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องลึกลับเหนือธรรมชาติที่มีการนำอัญมณีมาทำเป็นเครื่องประดับ เพื่อสร้างปมขัดแย้งทำให้โครงเรื่องของนวนิยายมีความน่าสนใจมากขึ้น นวนิยายแนวเรื่อง

เครื่องประดับของพงศกร มีจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่อง กำไลมาศ เพชรอัคนี และกุนทลสาวท ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์โครงเรื่อง และแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในนวนิยายดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์โครงเรื่อง และแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในนวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเครื่องประดับของพงศกร

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับของพงศกร” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากเอกสาร และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ งานวิจัยเรื่องนี้มีแนวทางในการวิเคราะห์โครงเรื่องที่ปรากฏในวรรณกรรม โดยการวิเคราะห์ครั้งนี้อาศัยกรอบแนวคิดของ Nukunkit, S. (2000, p.127-128) ในประเด็น “โครงเรื่อง” จะพิจารณากลวิธีสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง (Conflict) ที่ผู้ประพันธ์ได้นำมาสร้างปมปัญหาให้เกิดขึ้นกับตัวละคร 5 ประการ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจของตัวละครเอง เพื่อให้ตัวละครหาหนทางคลี่คลายปมปัญหาเหล่านั้นในตอนจบของเรื่อง สำหรับแนวทางในการพิจารณา “แนวคิดสำคัญ” ผู้วิจัยเลือกใช้กรอบแนวคิดของ Imsamran, B. (1984, p.ง-จ) แนวคิดในนวนิยาย 5 ลักษณะ ได้แก่ เรื่องความรัก เรื่องชีวิต เรื่องครอบครัว เรื่องผู้หญิง และเรื่องสังคม มาประกอบการพิจารณาเป็นหลักซึ่งจะทำให้ประจักษ์ถึงลักษณะเด่นในการสร้างโครงเรื่อง และการสะท้อนแนวคิดสำคัญว่ามีความโดดเด่นสนุกสนาน มีอรรถรสความบันเทิงน่าติดตามอ่าน ตลอดจนสร้างสรรค์สติปัญญาให้แก่ผู้อ่านไปในเวลาเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย

ภาพที่ 1 กำไลมาศ : อานาภาพแห่งเครื่องประดับที่นำไปสู่ความรักและการสูญเสีย

นวนิยายเรื่อง ‘กำไลมาศ’ เป็นนวนิยายสืบทอดของชาวยุทธ์ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเครื่องประดับได้รับการตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในหนังสือนิตยสารพลอยแถมเพชร แล้วนำมารวมเล่มพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2557 โดยบริษัท ศรีสราฯ จำกัด นวนิยายเรื่องนี้มีการนำชื่อเครื่องประดับมาตั้งเป็นชื่อเรื่องชวนให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยใคร่รู้ติดตามเรื่องราวว่าเครื่องประดับชิ้นนี้มีความสำคัญอย่างไร แล้วพงศกรก็ใช้กลวิธีดำเนินเรื่องอย่างแยบยลทำให้ผู้อ่านเข้าไปร่วมรับรู้ชะตากรรมของตัวละครอย่าง “ริ้วทอง” ที่ถูกฆาตกรรมจนหาศพไม่เจอกลายเป็นวิญญาณเร่ร่อนมีเพียง “ข้อมือผี” เท่านั้น หากผู้ใดที่ครอบครอง “กำไลมาศ” วงนี้จะประสบเคราะห์ร้าย โดยเฉพาะตระกูลของ “อินทวงศ์” ตัวละครเอกฝ่ายชายที่เป็นสาเหตุของคดีฆาตกรรมครั้งนี้ ส่วน “เก๋ลามาศ” ตัวละครเอก

ฝ่ายหญิงได้เข้ามาช่วยคลี่คลาย จนในที่สุดสืบหาตัวฆาตกรได้ และพบศพของริ้วทอง ช่วยให้ดวงวิญญาณของเธอได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระ ส่วนคู่กรณีได้มีการอโหสิกรรมให้แก่กัน ไม่ผูกพยาบาทอาฆาตจองเวรกันและกันอีกต่อไป

นวนิยายเรื่องกำไลมาศมีการนำเสนอ 2 ช่วงระยะเวลา ได้แก่ อดีตชาติและชาติปัจจุบัน โดยเปิดเรื่องเป็นชาติปัจจุบัน แล้วใช้ตัวละครในเรื่องผู้อยู่ร่วมสมัย ร่วมเหตุการณ์ในอดีต เป็นผู้เล่าเรื่องในอดีตชาติให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงและฝ่ายชายได้รับรู้

อดีตชาติ “กำไลมาศ” เป็นกำไลทองเก่ามีลวดลายเครือเถาดอกไม้ร่มดงเป็นใบไม้ ส่วนกลีบดอกไม้ตกแต่งด้วยทับทิมขนาดใหญ่ มีสลักอักษรว่า “ริ้วทอง” ซึ่งเป็นชื่อของเจ้าของกำไลทองนี้ เป็นกำไลที่สร้างเลียนแบบมาจากกำไลของหุ่นกระบอกนางยี่สุ่น ตัวละครเอกในวรรณคดีเรื่องลักษณวงศ์ที่ริ้วทองเป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นมาให้แก่หุ่นตัวนี้ เพื่อเธอจะได้ใช้เชิดแสดงในการเล่นหุ่นกระบอกของคณะนายรวยบิดาของเธอ เมื่อ “พระดิเรกสุกมาส” ได้มาพบและชมการแสดงเชิดหุ่นกระบอก เขาและริ้วทองต่างพึงพอใจซึ่งกันและกันจนเกิดเป็นความรัก ถึงแม้ว่าพระดิเรกสุกมาสจะมี “ล้อม” เป็นภรรยา และ “ทรัพย์หรือทรัพย์มณี” เป็นบุตรสาวอยู่แล้วก็ตาม พระดิเรกสุกมาสได้สั่งให้ช่างทองทำกำไลมาศขึ้นมาเพื่อมอบให้แก่ริ้วทองเป็นของแทนใจ พร้อมกับเขียนจดหมายฉบับหนึ่งโดยมีข้อความว่า

...กำไลมาศวงนี้พี่ให้น้อง

แทนบ่วงคล้องใจรักสมัครสมาย

ของงสมติดกรไฉนไม่ห่างกาย

ตราบชีพวายใจรักก็อยู่คู่กำไล...

(Pongsakorn, 2015, p.362)

ด้าน “หม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์รัชมภา” พระธิดาของ “เสด็จในกรม” ผู้ซึ่งอุปการะคณะหุ่นกระบอกนายรวยบิดาของริ้วทองได้หลงรักพระดิเรกสุกมาส เมื่อทราบว่ายายคนหนึ่งที่เธอรักนั้นไปหลงรักกับริ้วทองบุตรสาวของเจ้าของคณะหุ่นกระบอก หม่อมเจ้าหญิงรู้สึกไม่พอใจมากจึงหาทางกำจัดโดยให้ริ้วทองไปถวายตัวกับ “หม่อมเจ้าอรรัตนสุกกร” พี่ชายของเธอ แต่ริ้วทองไม่เต็มใจจึงคิดหนี โดยมีปรางพี่ชายพาหลบหนี ริ้วทองได้นัดให้พระดิเรกสุกมาสมารับ ทว่าพระดิเรกสุกมาสไม่ได้มา เพราะหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์รัชมภาวางอุบายหลอกพระดิเรกสุกมาสไปอีกทีหนึ่ง พร้อมทั้งส่งลูกน้องมาหลอกริ้วทองไป ส่วนเธอเข้าใจผิดและลงเรือไปกับคนร้าย ริ้วทองถูกฆ่าตาย และถูกตัดข้อมือเพื่อชิงกำไลมาศไปมอบให้หม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์รัชมภา ส่วนปรางบาดเจ็บสาหัสมีแผลกรรจบุรีบริเวณใบหน้าเกือบเอาชีวิตไม่รอด แต่หนีไปได้เขาได้รับความช่วยเหลือจากหลวงพ่อบุญและเด็กวัด ต่อมาปรางออกบวช หม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์รัชมภาได้ใส่ร้ายปรางว่าพาริ้วทองหนีไปพร้อมกับขโมยทรัพย์สมบัติไปด้วยส่งผลให้เสด็จในกรมขับไล่คณะหุ่นกระบอกนายรวยออกจากวังดินชาติ

ชาติปัจจุบัน “หม่อมหลวงอินทนิล” มารดาของ “อินทวงศ์” เป็นผู้ครอบครองกำไลมาศ โดยซื้อมาจากร้านลอย ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายเครื่องประดับโบราณ เธอสวมกำไลทองนี้ออกงานสังคมแล้วถูกวิญญาณริ้วทองเข้าสิงจนเป็นเหตุให้ต้องเข้าโรงพยาบาล ทรรคนะชายคนรักของเธอได้แอบขโมยกำไลมาศไปมอบให้แก่หม่อมมีดาราสาที่เธอแอบมีความสัมพันธ์ด้วย เมื่อหม่อมมีดาราสาถูกวิญญาณริ้วทองเข้าสิงแล้วบีบคอทรรคนะจนเกือบเสียชีวิต หลังจากนั้นหม่อมมีดาราสาต้องการจะแก้แค้นหม่อมหลวงอินทนิล เธอสวมกำไลมาศขึ้นเวทีแสดงแฟชั่นโชว์เครื่องประดับโบราณจนเป็นเหตุให้อินทนิลโกรธมากจนเกิดเหตุทะเลาะวิวาทกันขึ้น อินทนิลจึงยุติความสัมพันธ์กับทรรคนะชายคนรัก หลังจากเหตุการณ์นี้หม่อมหลวงอินทนิลได้มอบกำไลมาศให้แก่ “เกล้ามาศ” เพราะหญิงสาวได้ช่วยเหลืออินทนิลเมื่อมีปัญหา นับตั้งแต่นั้นเกล้ามาศก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้เรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับกำไลมาศวงนี้ เกล้ามาศสนใจจะทำวิจัยเรื่อง “ดนตรีไทยกับการแสดงหุ่นกระบอก” เธอจึงไปขอเก็บข้อมูลกับ “หม่อมเจ้าหญิงอาภาภรณ์” ทวดน้อยของอินทวงศ์จนได้รู้ความจริงว่ากำไลมาศวงนี้เป็นของริ้วทอง

รวมทั้งได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของคณะหุ่นกระบอกนายรวย แต่ทว่ายังมีเรื่องราวบางประเด็นที่ยังคลุมเครือ หญิงสาวจึงร่วมมือกับอินทวงศ์สืบหาความจริงโดยไปสอบถามข้อมูลกับหลวงตาปรง ในที่สุดจึงเข้าใจความเป็นมาของกำไลมาศและชะตาชีวิตของริ้วทอง ส่วนอินทวงศ์ได้ประจักษ์ในเวลานั้นว่ามรดกกรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ส่งผลให้สมาชิกในตระกูลดินชาติของเขาประสบชะตากรรมเกือบทุกคน ชายหนุ่มต้องการขอโทษกรรมริ้วทองแทนบรรพบุรุษของเขาโดยการออกช่วยติดตามหาร่างของริ้วทองเพื่อนำมาทำบุญอุทิศส่วนกุศลชดเชยให้เธอ อินทวงศ์ร่วมมือกับตำรวจจนค้นพบศพของริ้วทองจึงนำมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หลังจากนั้นอินทวงศ์ตัดสินใจบวชเพื่ออุทิศผลบุญกุศลให้หญิงสาวแล้วนำเศษทองที่เหลือจากการเผากำไลมาศนำไปหล่อพระพุทธรูปเพื่อสร้างกุศลให้ริ้วทองรวมทั้งส่งวิญญาณเธอให้ไปสู่สุคติปรายภพ

ผู้ประพันธ์เรื่อง กำไลมาศ นำเครื่องประดับมาสร้างปมความขัดแย้งให้แก่โครงเรื่องตั้งแต่อดีตชาติจนผูกพันมาสู่ชาติปัจจุบัน ในอดีตชาตินั้นเป็นโครงเรื่องหลัก คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ได้แก่ “ริ้วทอง” ตัวละครสำคัญของเรื่องกับหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์ธรรมา ในประเด็นเรื่องความรัก การแย่งชิงชายคนรัก คือ เจ้าดิเรกศุภมาส ริ้วทองได้รับกำไลมาศจากชายคนรักซึ่งเป็นสิ่งของแทนใจรัก หม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์ธรรมาจึงให้ลูกน้องมาลวงไปสังหารแล้วแย่งชิงกำไลมาศมาไว้ครอบครองเอง แต่อย่างไรก็ตามเจ้าดิเรกศุภมาสรักริ้วทองอย่างจริงใจถึงแม้ว่าริ้วทองจะหายไปก็ไม่ได้ปลงใจกับหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์ธรรมา

พงศกรนำกำไลมาศในอดีตชาติมาเชื่อมโยงชาติปัจจุบันทำให้เกิดความขัดแย้งใหม่ เพื่อสร้างโครงเรื่องรอง 2 เหตุการณ์ คือ เหตุการณ์แรกความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์นั้นดูได้จากความขัดแย้งระหว่างหม่อมหลวงอินทนิลกับแหม่มและพระสนะ จะเห็นได้ว่ากำไลมาศถูกนำมาสร้างความขัดแย้งในเรื่องความรัก เช่นเดียวกับอดีตชาติเพียงแต่ครั้งนี้ไม่มีผู้ใดเสียชีวิตเหมือนเมื่อครั้งอดีต เหตุการณ์ที่สอง ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ระหว่างบุคคลที่ครอบครองกำไลมาศกับริ้วทอง เช่น หม่อมหลวงอินทนิล และแหม่ม เป็นต้น กำไลมาศวงนี้หากผู้ใดครอบครอง “ข้อมือผี” ของริ้วทองจะไปตามทางคืนจนเกิดความวุ่นวายขึ้นเสมอ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเกล้ามาศได้ครอบครองกำไลมาศนั้นริ้วทองไม่ได้ทำร้ายแต่อย่างใด ดวงหน้าของหม่อมหลวงอินทนิลซีดเผือก ด้วยกำลังจะขาดใจอยู่มรณะ นางแบบสาวหันมาทางเกล้ามาศด้วยอาการโหมโห แหม่มตั้งท่าจะเหวี่ยงเกล้ามาศให้กระเด็นไป แต่แล้วจู่ๆ แหม่มก็ชะงักไป พร้อมกับหลุดปากอุทานออกมาว่า “คุณพระ...” ดวงตาแดงก่ำของนางแบบสาวเหลือกขึ้นบน เหมือนจะมองแลเลยไปทางด้านหลังของเกล้ามาศเมื่อหญิงสาวหันกลับไปมองดู...ก็ไม่เห็นจะมีใคร “คุณพระดิเรก...”

ตอนแรกเกล้ามาศนึกว่าแหม่มอุทานคำว่า ‘คุณพระช่วย’ หากประโยคต่อมาคำพูดที่หลุดออกมาจากปากของนางแบบสาวกลับเป็นชื่อคุณทวดของหล่อน...

(Pongsakorn, 2015, p.232-233)

จากตัวอย่างข้างต้นผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเกล้ามาศน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับอดีตชาติของพระดิเรกศุภมาส ส่งผลให้วิญญาณริ้วทองผูกพันไม่คิดทำร้าย ยิ่งไปกว่านั้นยังช่วยเหลือหญิงสาวเมื่อตกอยู่ในอันตรายอีกด้วย ดังตัวอย่างจากตอนที่เกล้ามาศถูกอนาวินลวงไปทำมิดีมิร้ายที่ร้านเฉอะแฉะ แฉะทองหล่อ ริ้วทองได้เข้ามาช่วยเหลือเกล้ามาศไว้ทันเวลาพอดี

...เธอยกมือขึ้นพนมไหว้ขอบคุณริ้วทอง รู้สึกแน่ใจว่าที่รอดปากเหี้ยวปากกามาได้ในวันนี้ ก็เพราะริ้วทองช่วยเหลือเอาไว้

“ฉันมั่นใจว่าเป็นคุณแน่ๆ ขอขอบคุณแม่ริ้วทองนะค่ะ ฉันไม่รู้จะตอบแทนอย่างไรดี ฉันขอบคุณแม่ริ้วทองจริงๆ ขอสัญญาว่าฉันกับคุณอินทวงศ์จะพยายามหาร่างของแม่ริ้วทองให้พบให้จงได้...

(Pongsakorn, 2015, p.623)

พงศกรได้คลี่คลายปมความขัดแย้ง โดยให้เล่ามาต่อกับอินทวงศ์ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกำไลมาศ และเรื่องราวความขัดแย้งระหว่างรวิทองกับหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์ธำภา จากคำบอกเล่าของหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์ และหลวงตาปรงจึงทำให้ทั้งสองคนช่วยเหลือวิญญาณรวิทองได้สำเร็จ วิญญาณของรวิทองได้ไปสู่สัมปรายภพ จากเรื่องราวในนวนิยายเรื่องกำไลมาศ

จะเห็นได้ว่าพงศกรได้แฝงแนวคิดตามหลักพุทธศาสนาผ่านกำไลมาศไว้ว่า “จิตสุดท้ายของมนุษย์ก่อนที่จะออกจากร่างหากผูกพันหรือยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วจิตจะผูกกับสิ่งนั้นไม่ยอมไปสู่สุคติภูมิ” เห็นได้จากชีวิตของรวิทองตัวละครสำคัญของเรื่องเมื่อละกายสังขารแล้วจิตมีความผูกอาฆาตพยาบาท และประสงค์จะครอบครองกำไลมาศไว้ วิญญาณของเธอจึงไม่สามารถไปเกิดใหม่ แต่เมื่อจิตรู้จักปล่อยวางไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ร้ายๆ เธอจึงหลุดพ้นจากบ่วงกรรม

ภาพที่ 2 เพชรอภัย : อานูภาพแห่งเครื่องประดับที่นำไปสู่อำนาจและความยิ่งใหญ่

เพชรอภัย ตีพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2558 โดยสำนักพิมพ์กวีพิภพ พับลิชชิ่ง นวนิยายแนวผจญภัย ลึกลับ แนวแฟนตาซีที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องประดับ โดยผู้เขียนใช้ชื่อย่อคือ “เพชร” มาทำเป็นสร้อยข้อมือใช้เป็นชื่อเรื่องเพื่อสร้างความน่าสนใจว่าเพชรเม็ดดังกล่าวมีความสำคัญอย่างไร พงศกรได้ดำเนินเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ให้จอมอสูรมีความปรารถนาช่วงชิงเพชรเม็ดสำคัญเพื่อเสริมสร้างอำนาจบารมี ยิ่งไปกว่านั้นเพื่อประสงค์ที่จะครอบครองโลกมนุษย์ ดังนั้นเหล่าบรรดาลูกสมุนของจอมอสูรจึงปลอมตัวมาในรูปแบบต่างๆ เพื่อแย่งชิงเพชรอภัยจากขั้วพระมิ่งค์ตัวละครเอกฝ่ายหญิง ส่วนอริยะตัวละครเอกฝ่ายชาย รวมทั้งกลุ่มบุคคลผู้มีอำนาจวิเศษมาช่วยเหลือ ในท้ายที่สุดธรรมะย่อมชนะอธรรม การกีดกันเพชรอภัยกลับคืนสู่มนม่นสรวงจึงสำเร็จลงด้วยดี โดยมีราชครูสุริยะวังสะคุ้มครองดูแลรักษาต่อไป

นวนิยายเรื่องเพชรอภัย มีการนำเสนอ 2 ช่วงระยะเวลา ได้แก่ อดีตกาลและปัจจุบันกาล โดยเปิดเรื่องเป็นอดีตกาลแล้วใช้ตัวละครผู้มีอำนาจวิเศษเป็นผู้เล่าเรื่องในอดีตกาลให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิงและฝ่ายชายได้รับรู้อดีตกาล “เพชรอภัย” ของวิเศษแห่งมนม่นสรวง ที่นิคมมนตราอำนาจฝ่ายดีเพื่อปลุกเหล่ามังกรของ ‘เจ้าหลวงมนม่นสรวง’ ให้ฟื้นขึ้นมาหากมีสงครามรบกับกองทัพของจอมอสูรอีกครั้ง สงครามคราวก่อนเจ้าหลวงได้รับชัยชนะในการต่อสู้กับ ‘กองทัพจอมอสูร’ ท่านได้ปิดผนึกประตูระหว่างมิติอสูรกับมิติโลกมนุษย์เอาไว้ ต่อมาอสูรได้รวมตัวกันเป็นกองทัพแล้วอาสาสมัครมนุษย์ที่ไร้ศีลธรรมให้ยอมเป็นสมุนของอสูร เจ้าหลวงมนม่นสรวงและขุนศึกผู้มีจิตใจกล้าหาญหลายคนได้ยอมเสียสละมาเป็นนักรบในตำแหน่งนี้ แต่ทว่า “เพชรอภัย” ถูกขาวนา คนหนึ่งที่มาขายดาบให้ “ราชครูสุริยะวังสะ” ผู้ดูแลเพชรอภัย ลอบหยิบเอาเพชรอภัยไป ท่านราชครูจึงมีภารกิจติดตามหาเพชรอภัยเพราะทราบตัวเพชรอภัยนี้ยังคงอยู่ที่หนึ่งที่ใดสักแห่งเนื่องจากมนม่นสรวงแห่งนี้นี้ยังมีแสงสว่างสกาสุกใสอยู่

ปัจจุบันกาล “ขวัญระมิงค์” นักศึกษาแพทย์สาวชั้นปีสุดท้าย เป็นผู้ครอบครองเพชรอัครนิ ‘สร้อยข้อมือเพชรเม็ดเล็กรูปหยดน้ำ’ โดยที่เธอไม่ทราบว่ามีเพชรของสร้อยข้อมือนี้นี้มีความสำคัญเช่นใด เธอได้รับมาจาก “คุณแม่ขวัญทิพย์” ที่มอบให้ตอนที่สอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย จีเพอร์นี่คุณแม่ของเธอได้รับต่อมาจาก “คุณป้าสายคำ” อดีตพี่เลี้ยงของคุณแม่ซึ่งมอบให้เป็นของขวัญในวันแต่งงาน ขวัญระมิงค์สวมสร้อยข้อมือเพชรติดตัวอยู่เสมอ นักศึกษาสาวได้เดินทางไปฝึกงานรายวิชาเวชศาสตร์ชุมชน ณ สถานีอนามัยม่อนแมนสรวงพร้อมกับทำงานวิจัยเรื่องสภาวะสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล เธอไปพักอยู่กับครอบครัวป้าสายคำในช่วงแรกที่มาถึงม่อนแมนสรวงเธอพบกับบรรดาลูกสมุนของจอมอสูรซึ่งมีเป้าหมายมาแย่งชิงสร้อยข้อมือเพชรอัครนิของเธอเมื่อ ขวัญระมิงค์พบบุคคลแปลกหน้า หรือสมุนของจอมอสูรที่มาทำร้ายเพื่อต้องการมาช่วงชิงเพชรอัครนิ เธอจะสังเกตเห็น ‘เพชรเม็ดเล็กรูปหยดน้ำ’ ดูหม่นแสงลงไป แต่มี ‘อริยะ’ บุตรชายของคุณป้าสายคำ รวมทั้งกลุ่มบุคคลผู้มีอำนาจวิเศษมาช่วยเหลือ ได้แก่ ‘ราชครูสุริยะวังสะ’ ‘สิงคลิ่ง’ ‘กิงกาหระ’ และ ‘เมฆาโพยม’ เป็นคนช่วยเหลือจึงปลอดภัย ต่อมาเพชรอัครนิถูก ‘จักราเวทวงศ์’ แย่งชิงไปขวัญระมิงค์กับอริยะลอบไปแย่งชิงกลับคืนมาได้ นับตั้งแต่นั้นขวัญระมิงค์และอริยะก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับการกิจการผจญภัยกับเหล่าสมุนของจอมอสูรเพื่อนำสร้อยข้อมือเพชรอัครนิเส้นสำคัญนี้ส่งกลับคืนราชครูสุริยะวังสะแห่งม่อนแมนสรวงในท้ายที่สุด ขวัญระมิงค์นำเพชรอัครนิไปมอบให้แด่ราชครูสุริยะวังสะ แต่ปรากฏว่าเธอเกือบถูก ‘จักราเวทวงศ์’ ทำร้ายแต่ราชครูมาช่วยไว้ได้ทัน จนส่งผลให้ท่านราชครูได้รับบาดเจ็บสาหัส จักราเวทวงศ์เสียใจมากที่ทำร้ายบิดาผู้ให้กำเนิดจึงยอมสละชีวิตเข้าช่วยให้บิดารอดพ้นจากความตาย ราชครูสุริยะวังสะได้ใช้เวทมนตร์ลบความทรงจำของทุกคน และใช้อิทธิฤทธิ์พาทุกคนย้อนเวลากลับไปวันที่ขวัญระมิงค์เดินทางเพื่อมาฝึกงานที่สถานีอนามัยม่อนแมนสรวง อริยะได้เดินทางมารับเธอ หญิงชายทั้งสองคนต่างมีความรู้สึกคล้ายกับว่าคุ้นเคยและผูกพันกันมาเป็นเวลายาวนาน

นวนิยายเรื่อง เพชรอัครนิ นำเครื่องประดับมาสร้างปมความขัดแย้งให้แก่โครงเรื่องตั้งแต่อดีตกาลจนผูกพันมาสู่ปัจจุบันกาล ในอดีตกาลนั้นเป็นโครงเรื่องรอง คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ได้แก่ ชาวนาคนหนึ่งกับราชครูสุริยะวังสะ ในประเด็นเรื่องความโลภในทรัพย์สิน กล่าวคือเมื่อนานานาตาบทองขวานฟามาจำหน่ายให้กับราชครูสุริยะวังสะ ท่านให้ขวานาเลือกหยิบอัญมณีในม่อนแมนสรวงเพื่อแลกเปลี่ยนกับดาบที่ท่านจะนำไปมอบให้แก่กักรบหนุ่มฉกรรจ์รายหนึ่ง พอที่ท่านคิดตระกะทันหันจึงให้ขวานาเลือกหยิบตามความพอใจ เขาได้หยิบอัญมณีรวมทั้งเพชรอัครนิไปด้วยจึงทำให้ราชครูต้องพยายามติดตามหาเพชรอัครนิกลับคืนมา พงศกรนำเพชรอัครนิในอดีตกาลเชื่อมโยงมาสู่ปัจจุบันกาลเกิดความขัดแย้งเพื่อสร้างโครงเรื่องหลัก คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ในประเด็นเรื่องความโลภในอำนาจ การแย่งชิงเพชรอัครนิ คือ ขวัญระมิงค์กับบรรดาอสูรลูกสมุนของจอมอสูรที่ต่างต้องการเพชรอัครนิเพื่อนำไปมอบให้เจ้านาย หรือนำมาครอบครองเอง เพื่อพลังอำนาจและความยิ่งใหญ่จนทำให้ขวัญระมิงค์เจ้าของเพชรอัครนิคนล่าสุดเกือบได้รับอันตรายหลายครั้ง เธอได้รับความช่วยเหลือจากอริยะ รวมทั้งสิงคลิ่งจึงรอดพ้นอันตรายมาได้ เมื่อขวัญระมิงค์ประมวลเหตุการณ์ต่างๆ ทำให้เธอทราบความจริงว่า สร้อยข้อมือเพชรที่เธอสวมอยู่นั้น คือเพชรอัครนิที่ราชครูสุริยะวังสะกำลังตามหาและบรรดาบรืวารอสูรหมายปองเพื่อนำไปมอบให้กับจอมอสูร

แท้จริงแล้วพวกมันไม่ต้องการทำร้ายเธอหรอก สิ่งที่พวกมันต้องการ คือเพชรรูปหยดน้ำต่างหาก... เปลวไฟสีน้ำเงินที่เด่นระเริงข้างในใจกลางของเพชรมีลักษณะเหมือนกับแสงจากหัวไม้เท้าของสุริยะวังสะและสิงคลิ่งไม่มีผิด

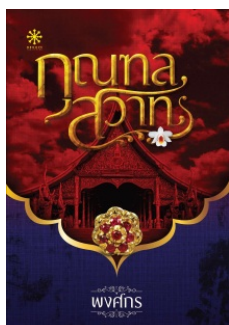
เมื่อนึกย้อนไปถึงตอนที่อยู่ม่อนแมนสรวง...เปลวไฟสีน้ำเงินในเพชรยิ่งกระจ่างเป็นพิเศษ น่าเสียดายที่วันนั้นเธอสวมแจ็กเก็ตของอริยะเอาไว้ ไม่เช่นนั้นสรุยะวังสะคงจะเห็นเพชรรูปหยดน้ำเม็ดนี้ และเธอก็คงคืนให้กับเขาไปเรียบร้อยแล้ว เพชรอัครนี่!

(Pongsakorn, 2015, p.135)

พงศกรได้เสริมให้โครงเรื่องน่าสนใจขึ้นโดยเสริมโครงเรื่องรอง 1 เหตุการณ์ คือเหตุการณ์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ ขวัญระมิงค์ กับ จักราเวทวงศ์ จะเห็นได้ว่าขวัญระมิงค์ต้องการนำเพชรอัครนี่ไปมอบให้แก่ราชครูสรุยะวังสะ แต่ทว่า จักราเวทวงศ์มนุษย์ผู้มีพลังอำนาจวิเศษได้ปลอมตัวมาลวงว่าเป็นราชครูสรุยะวังสะเพื่อชิงเพชรอัครนี่ไปถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกแย่งชิงไปได้ แต่ครั้งที่สองขวัญระมิงค์มีสติสังเกตเห็นเพชรอัครนี่มีสีดำคล้ำจึงทราบว่จักราเวทวงศ์ปลอมตัวมาเธอจึงไม่ยอมมอบเพชรอัครนี่ให้

พงศกรได้คลี่คลายปมขัดแย้ง โดยให้ขวัญระมิงค์กับอริยะแอบเข้าไปบ้านของกัญจนรจนาศาสตราภิกขุเพื่อนำเพชรอัครนี่กลับมาคืนได้สำเร็จ พร้อมทั้งได้รับความช่วยเหลือจากสิ่งคลั่ง กิงกาหระ และ เมฆาโพนมร่วมผจญภัยเพื่อปฏิบัติการกักนำเพชรอัครนี่ไปคืนแด่ราชครูสรุยะวังสะได้สำเร็จ พร้อมทั้งจักราเวทวงศ์สำนักกิตติบาท กลับตัวกลับใจยอมสละชีวิตเพื่อช่วยชีวิตสรุยะวังสะบิดาของเขา ส่งผลให้บรรดาลูกสมุนของจอมอสูรพากันแยกย้ายกลับไปยังถิ่นที่เดิมของพวกเขา

ในนวนิยายเรื่องเพชรอัครนี่พบว่าพงศกรได้แฝงแนวคิดผ่านเพชรอัครนี่ไว้ว่า “การที่บุคคลปรารถนาจะครอบครองอำนาจหรือความยิ่งใหญ่ โดยไร้คุณธรรมใช้เล่ห์เหลี่ยมกลโกงทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความยิ่งใหญ่ นั้น บุคคลผู้นั้นมักจะได้รับผลร้ายสะท้อนกลับมาจากกระทำเหล่านั้นของตนเองในภายหลัง” สะท้อนมาจากการที่บรรดาลูกสมุนของจอมอสูรพยายามแสวงหาวิธีการต่างๆ เพื่อมาแย่งชิงเพชรอัครนี่จากขวัญระมิงค์ เพราะต้องการอำนาจการยอมรับจากจอมอสูร ในท้ายที่สุดก็ได้รับภัยอันตรายต่างแผ้วถางตนเอง

ภาพที่ 3 กุณฑลสวาท : ภาพปกหนังสือระดับที่นำไปสู่เกียรติยศและศักดิ์ศรี

กุณฑลสวาท นวนิยายแนวเหนือธรรมชาติได้รับการตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในหนังสือนิตยสารสกุลไทยแล้ว นำมารวมเล่มพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2559 นวนิยายเรื่องนี้มีการนำชื่อเครื่องประดับมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านสนใจว่าต่างหูคู่ที่มีความสำคัญอย่างไร ตลอดจนความรักเข้ามามีบทบาทกับต่างหู มากน้อยเพียงใด พงศกรดำเนินเรื่องราวโดยใช้ความขัดแย้งทั้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติเข้ามาประกอบให้เรื่องราวสนุกสนานน่าติดตาม ต่างหูชิ้นสำคัญซึ่งเป็นที่ยกย่องของเจ้านางหอมคำหล้า และเจ้านางฟ้าคำหยาด ทั้งสองล้วนเป็นหญิงอันเป็นที่รักของราชบุตรคำลือไท ต่างต้องการครอบครองเพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงเกียรติยศศักดิ์ศรีของเจ้านางผู้ที่จะขึ้นมาสู่ตำแหน่งเจ้านางแม่เมืองแห่งเวียงระกาคคนต่อไป ในตอนจบต่างหูคู่สำคัญดังกล่าวจะเป็นเช่นใดน่าติดตามเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบ

นวนิยายเรื่องกุณทลสวาทมีการนำเสนอ 2 ช่วงระยะเวลา ได้แก่ อดีตชาติและชาติปัจจุบัน โดยเปิดเรื่องเป็นชาติปัจจุบัน แล้วตัวละครเหนือธรรมชาติจะใช้พลังอำนาจให้ตัวละครเอกฝ่ายชายและฝ่ายหญิงผ่นถึงอดีตชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อระลึกชาติ และการสะกดจิต

อดีตชาติ “เจ้านางหอมคำหล้า” ได้รับต่างหูทองคำบริสุทธิ์จาก “เจ้าคำลือไท” เมื่อครั้งเข้าพิธีอภิเษกสมรสด้วย ต่างหูคู่นี้มีรูปทรงคล้ายดอกไม้ทองคำขนาดเล็กประกอบด้วยกลีบและยอดคล้ายยอดมงกุฎฝังเม็ดทับทิมสีแดง ก่อนหน้านั้นต่างหูคู่นี้เคยเป็นสมบัติของแม่เจ้าเวียงกาขาวมาก่อน เมื่อเวียงระการบชนะต่างหูจึงตกมาเป็นของทางเวียงนี้ หลังจากนั้นไม่นานเจ้าคำลือไทได้ “เจ้านางฟ้าคำ” มาเป็นภรรยาอีกคน เนื่องจากเคยช่วยชีวิตเจ้าคำลือไทเอาไว้ เจ้านางฟ้าคำปรารถนาจะครอบครองต่างหูยอดมงกุฎของเจ้านางหอมคำหล้า และล้างแค้นที่ทัพเวียงระกาไปทำลายเวียงกาขาวของนางจนบ้านเมืองล่มสลาย เจ้านางฟ้าคำจึงทูลขอต่างหูของเจ้านางหอมคำหล้าเป็นรางวัล “เจ้านางละออรุ่ง” มารดาของคำลือไทจึงตัดสินใจให้เจ้านางทั้งสองได้ครอบครองต่างหูคนละข้าง ต่อมาเจ้านางฟ้าคำใส่ร้ายว่าเจ้านางหอมคำหล้าร่วมมือกับ “เจ้าราชบุตรแสนเทพ” พี่ชายก่อกบฏจะยกทัพมาตีเวียงระกา เจ้านางหอมคำหล้าถูกปลดออกจากตำแหน่งภรรยาเอกทันที แล้วเจ้าคำลือไทได้แต่งตั้งเจ้านางฟ้าคำแทน ก่อนที่เจ้านางหอมคำหล้าจะถูกปลี้อยคนนั้นเจ้านางได้ไปกราบพระแก้วน้ำค่างแล้วนำต่างหูข้างที่ครอบครองอยู่แอบใส่ไว้ในพระเศียรของพระแก้วน้ำค่างพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ นางไม่ยอมมอบให้เจ้านางฟ้าคำถึงแม้ว่าจะถูกนำไปทรมานเพื่อให้บอกที่ซ่อนของต่างหูก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้นเจ้านางหอมคำหล้าถูกนำไปพิสูจน์ความบริสุทธิ์ด้วยการดำนํ้าจนเสียชีวิต หลังจากการตายของเจ้านางหอมคำหล้าทำให้เจ้าคำลือไทได้สติ ในที่สุดเจ้าคำลือไทได้สืบทราบแผนการของเจ้านางฟ้าคำหรือแท้จริงแล้วคือ เจ้านางฟ้าคำหยาดนางอ้วแห่งเวียงกาขาวทั้งหมด จึงส่งลงโทษประหารชีวิตนางและบุตรในครรภ์ให้ไปเป็นผีหลวงเผ่าเวียง เจ้านางผูกพยาบาทอาฆาตจึงสาปแช่งเวียงระกา ส่วนต่างหูอีกข้างที่เป็นของเจ้านางฟ้าคำหยาดนั้นเจ้าคำลือไทได้ขังทิ้งลงในแม่น้ำ

ชาติปัจจุบัน “ต่อพัฒน์” ได้พา “สบันงา” มัณฑนากรสาวไปเยี่ยมชมสถานที่ซึ่งจะสร้างเป็นรีสอร์ทตามกระแสนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “แก้ว” คนงานชายได้ขุดพบต่างหูที่ทำมาจากทองคำข้างหนึ่งซึ่งมีรูปร่างคล้ายดอกไม้ทองคำขนาดเล็ก เมื่อสบันงาได้เห็นต่างหูข้างนี้แล้วหญิงสาวเกิดความรู้สึกแปลกๆ ทั้งดีใจและสะเทือนใจในเวลาเดียวกัน เธอได้ขอยืมต่างหูข้างนี้ไปให้คนป่าที่เปิดร้านขายเครื่องประดับโบราณที่กรุงเทพฯ ช่วยพิจารณาว่าเป็นของสมัยใด สบันงาได้ลองใส่ต่างหูข้างนั้นทำให้เธอได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้ ความเป็นมาของเจ้านางหอมคำหล้า พร้อมกันนี้เธอและต่อพัฒน์มักจะผ่นเห็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจนทำให้ทั้งสองระลึกชาติได้ว่าเป็นเจ้านางหอมคำหล้า และเจ้าคำลือไทกลับชาติมาเกิด เมื่อสบันงานำต่างหูไปให้คนป่าช่วยตรวจสอบนั้น ปรากฏว่ามีแก๊งตอกทองได้เข้ามาในร้านและแอบขโมยต่างหูข้างนั้นไป “นางปีศาจฟ้าคำหยาด” ได้ตามไปทวงคืนจนส่งผลให้แก๊งโจรกรรมนี้เสียชีวิตและบางคนเสียชีวิตไป ตำรวจได้นำต่างหูมาส่งคืนให้ ด้านฟ้าคำหยาดต้องการให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอดีตชาติระลึกถึงเหตุการณ์ได้จึงมอบ น้ำเอื้องตะวันให้ดื่ม นอกจากนี้คุณหมอตุลยาได้สะกดจิตช่วยสบันงาให้ระลึกชาติเพื่อเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ในที่สุดปีศาจฟ้าคำหยาด จับตัวสบันงาและหมอตุลยาไปต่อพัฒน์ได้ค้นพบต่างหูอีกข้างของเจ้านางหอมคำหล้าที่เจ้านางได้แอบซ่อนไว้ในพระเศียรของพระพุทธรูปพระแก้วน้ำค่าง เขาจึงนำต่างหูมาเป็นข้อต่อรองให้ปล่อยตัวสบันงาและหมอตุลยา ปีศาจฟ้าคำหยาดยอมปล่อยตัวเมื่อเจ้านางฟ้าคำหยาดได้รับต่างหูข้างที่พบในพระเศียรพระพุทธรูปแก้วผลึกจึงเกิดอาณภาพเป็นเปลวเพลิงเผาผลาญวิญญานฟ้าคำหยาดแล้วธณัฐบลงไปรับโทษในนรกภูมิ

นวนิยายเรื่อง กุณทลสวาท นำเครื่องประดับมาสร้างปมความขัดแย้งให้แก่โครงเรื่องตั้งแต่อดีตชาติจนผูกพันมาสู่ชาติปัจจุบัน ในอดีตชาตินั้นเป็นโครงเรื่องหลัก คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ได้แก่ เจ้านางหอมคำหล้า กับ เจ้านางฟ้าคำหยาด ในประเด็นเรื่องศักดิ์ศรี การแย่งชิงต่างหูทองคำ เจ้าราชบุตร

คำลือโห่เคยมอบให้เจ้านางหอมคำหล้าในงานอภิเษกสมรสตอนแต่งตั้งเป็นภรรยาเอก แต่ทว่าในเวลาต่อมา เจ้านางฟ้าคำหยาดภรรยาอีกคนของเจ้าคำลือโห่ประสงค์จะได้เป็นเจ้าของต่างหูกุนี ซึ่งถือว่าเป็นของภรรยาเอก ของเจ้าราชบุตรซึ่งต่างหูกุนีเป็นผู้ที่จะได้เป็นมหาเทวีองค์ต่อไป ดังนั้นเจ้านางฟ้าคำหยาดจึงพยายาม ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ชนะเจ้านางหอมคำหล้าจะได้ต่างหูกุมารครอบครอง ทว่าในที่สุดทั้งสองคนก็ได้ต่างหูกุนีละข้าง จึงถือได้ว่าการแย่งชิงยังไม่สมบูรณ์ ดังที่เจ้าคำลือโห่ได้ประมวลเหตุการณ์ต่างๆ แล้วคิดในใจก่อนที่จะตัดสินใจสังหาร เจ้านางฟ้าคำหยาดไว้ว่า

...ต่างหูกุนี...ต่างหูกุนีที่หอมคำหล้าและฟ้าคำหยาดแย่งชิงกันนั่นเอง ต่างหูกุนีไม่ได้มีค่าอะไรมากมายนัก หาก ด้วยศักดิ์ศรีของเจ้านางหลวงต่างหูกุนีที่ทำให้ฟ้าคำหยาดต้องการมัน...

(Pongsakorn, 2016, p.494)

พงศกรนำต่างหูกุนีมาเชื่อมโยงไปยังชาติปัจจุบันเกิดความขัดแย้งใหม่ เพื่อสร้างโครงเรื่อง รong 2 เหตุการณ์ คือ เหตุการณ์แรกความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ได้แก่ สบันงากับแก๊งตงทอง จะเห็นได้ ว่าจากการที่ต่างหูกุนีซึ่งหนึ่งที่สบันงานำไปให้คุณป้าช่วยดูว่าอยู่ในสมัยใดนั้นถูกแก๊งตงทองโจรกรรมไป ส่งผลให้สบันงารู้สึกผิดที่ทำต่างหูกุนี หญิงสาวจึงยอมเข้ามารับทำงานนอกแบบบริสุทธ์ให้กับต่อพัฒน์ได้เข้ามา มี ส่วนร่วมกับเหตุการณ์ในครั้งนี้ยิ่งเต็มตัว ส่วนเหตุการณ์ที่สองความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ สบันงา ต่อพัฒน์ กับ ปีศาจเจ้านางฟ้าคำหยาด จากการที่ปีศาจเจ้านางฟ้าคำหยาดยังมีความผูกพันบาป อาฆาตแค้นจนไม่ยอมไปสุดไปเกิด ไม่ยอมรับบุญกุศลใดๆ ที่สบันงาทำบุญอุทิศกรวดน้ำไปให้ เจ้านางต้องการ ครอบครองต่างหูกุนีซึ่งของเจ้านางหอมคำหล้า รวมทั้งต้องการหาทางแก้แค้นโดยพยายามให้ทั้งสบันงาและ ต่อพัฒน์ระลึกชาติได้ โดยให้ดื่มน้ำเอื้องตะวัน เพื่อให้ทั้งสองคนเสียใจกับเหตุการณ์ในอดีตชาติ สะท้อนได้จาก บทสนทนาที่วิญญาณเจ้านางฟ้าคำหยาดพูดกับบัวผัดหญิงรับใช้ แสดงให้เห็นว่าเจ้านางฟ้าคำหยาดมี ความอาฆาตพยาบาทข้ามภพข้ามชาติ

“เราจะทำให้พวกมันจำได้ว่าเคยก่อเรื่องก่อราวอะไรไว้ในอดีต” เสียงเสนาะเสียดจจะสันสะท้อน มือสอง ข้างกำแน่น

“ความทรงจำจะทรงจำพวกมัน...ความทรงจำจะทำให้พวกมันเจ็บปวดเหมือนที่เราเจ็บปวด พวกมัน จะตายก็ตายไม่ได้ จะอยู่ก็ทรงจำ...สุดท้ายพวกมันจะต้องร้องขอความตายจากเรา พี่บัวผัดจงคอยดู”

(Pongsakorn, 2016, p.62)

พงศกรได้คลี่คลายความขัดแย้งโดยให้สบันงาได้รับการสะกดจิตบำบัดจากคุณหมอตุลยาเพื่อให้ทราบ ความเป็นมาเป็นไปของอดีตชาติได้สมบูรณ์จะได้ไม่ค้างคาใจซึ่งเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจากความฝัน ส่วนต่อพัฒน์ ภายหลังจากที่ได้ดื่มน้ำเอื้องตะวันอย่างต่อเนื่องก็ไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง จนได้มาดื่มมนต์ของครูบาศรีสิน วัดเกษรภา สงผลให้ชายหนุ่มกลับมาปกติอีกครั้ง จนสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ได้สำเร็จ

จะเห็นว่าพงศกรแฝงแนวคิดทางพระพุทธศาสนาผ่านต่างหูกุนีสำคัญไว้ว่า “บุคคลใดที่ยึดมั่นถือมั่น หรือ ยึดติดในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่พึงพอใจ เมื่อสูญเสียไปหากมีจิตผูกอาฆาตพยาบาทจองเวรจะติดกับดักแห่งพันธนาการ ของกิเลสจนยากที่จะหลุดพ้นได้ส่งผลให้ดวงจิตเศร้าหมองจนไม่อาจแสวงหาความสุขสงบเย็นในชีวิตได้ แนวทาง ในการแก้ไขที่ดีที่สุดคือการรู้จักปล่อยวาง” สะท้อนมาจากการที่เจ้านางฟ้าคำหยาดเมื่อเสียชีวิตแล้วยังยึดติด ปรารถนาที่จะได้ครอบครองต่างหูกุนีซึ่งหนึ่งของเจ้านางหอมคำหล้า และมีจิตคิดอาฆาตพยาบาทจองเวร ประสงค์จะล้างแค้นกลุ่มบุคคลที่ทำให้ตนเองประสบความทุกข์ยากดวงวิญญาณจึงไม่สามารถไปสู่สัมปรายภพได้

จิตไม่คิดที่จะปล่อยวางในท้ายที่สุดเจ้านางฟ้าคำหยาตไม่สามารถหลุดพ้นได้จึงต้องไปรับผลกรรมและโทษทัณฑ์ในนรก

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับของพงศกร จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ นวนิยายเรื่อง กำไลมาศ เพชรอัคนี และกมลสวาท ในประเด็น “โครงเรื่อง” ผู้วิจัยพบว่าลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องนั้นพงศกรมีการนำเครื่องประดับมาใช้เป็นตัวสร้างความขัดแย้งทำให้เกิดโครงเรื่อง 2 ประเภท คือ “โครงเรื่องหลัก” และ “โครงเรื่องรอง” ในนวนิยายเรื่อง กำไลมาศ โครงเรื่องหลักปรากฏความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ รวิวทองกับหม่อมเจ้าหญิงอาภรณ์รัมภา ในประเด็นเรื่องความรัก การแย่งชิงชายคนรัก ส่วนโครงเรื่องรอง ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ หม่อมหลวงอินทนิลกับแทมมีและทรศณะ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ คือ บุคคลที่ครอบครองกำไลมาศกับรวิวทอง ในนวนิยายเรื่อง เพชรอัคนี โครงเรื่องหลักความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ คือ ความขัดแย้งระหว่างขวัญระมิงค์กับบรรดาอสูรลูกสมุนของจอมอสูร ในประเด็นเรื่องความโลภในอำนาจ การแย่งชิงเพชรอัคนี ส่วนโครงเรื่องรอง ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ ขาวนาคนหนึ่งกับราชครูสุริยะวังสะ ในนวนิยายเรื่องกมลสวาท โครงเรื่องหลัก ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ ความขัดแย้งระหว่างเจ้านางหอมคำหล้ากับเจ้านางฟ้าคำหยาต ในประเด็นเรื่องศักดิ์ศรี การแย่งชิงต่างหูกทองคำ และโครงเรื่องรอง ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือ สบันงากับแก๊งตูกทอง และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ คือ สบันงา ต่อพัฒนกับปีศาจเจ้านางฟ้าคำหยาต รวมทั้งความขัดแย้งในอดีตชาติมีความเชื่อมโยงตลอดจนส่งผลมายังชาติปัจจุบัน

พงศกรใช้เครื่องประดับมาเป็นแกนเรื่องได้อย่างสัมพันธ์กับอวัยวะที่ใช้สวมใส่เครื่องประดับเหล่านั้นเพื่อแฝงนัยยะสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นว่า “กำไลมาศกับข้อมือ” สื่อการติดกับดักความรัก “สร้อยข้อมือจี๋เพชรกับแขน” สื่อการติดกับดักอำนาจ และ “ต่างหูกับหู” สื่อการติดกับดักศักดิ์ศรี

ส่วนลักษณะเด่นด้านแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับพบว่าพงศกรมีการนำเสนอ 3 ลักษณะ ได้แก่ แนวคิดเรื่องความรัก แนวคิดเรื่องอำนาจ และแนวคิดเรื่องศักดิ์ศรี นอกจากนี้ พงศกรยังได้นำเสนอลักษณะเด่นด้านแนวคิดที่น่าสนใจเพิ่มเติมในภาพรวมเกี่ยวกับเรื่องคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมซึ่งแฝงในเครื่องประดับหลักเพื่อสื่อให้ผู้อ่านตระหนักว่าคุณค่าที่แท้จริงนั้นอยู่ที่คุณงามความดี การประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในครรลองคลองธรรม ตลอดจนการปรารถนาดีต่อผู้อื่น ไม่ใช่อยู่ที่การแสวงหาเพื่อครอบครองมูลค่าของสิ่งของ ทรัพย์สินสมบัติ อำนาจ ตำแหน่ง และผลประโยชน์โดยยอมกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้สมหวังในสิ่งที่ตนเองปรารถนาไว้ ดังนั้นในบริบทของการศึกษาลักษณะเด่นด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง และการนำเสนอแนวคิดสำคัญในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับนี้ พงศกรได้สร้างสรรค์บทประพันธ์ที่มีความโดดเด่นชวนติดตามอ่านรวมทั้งสรรค์สร้างคุณค่าแก่นวนิยายช่วยให้ผู้อ่านได้เกิดความคิดประจักษ์เข้าใจตนเองเข้าใจผู้อื่น เข้าใจบริบทสังคมอันจะเป็นแนวทางให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นลักษณะเด่นด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง และการนำเสนอแนวคิดสำคัญในนวนิยายแนวเรื่องเครื่องประดับของพงศกร ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ในการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายของนักเขียนคนอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญในนวนิยายของนักเขียนร่วมสมัยคนอื่น เพื่อแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักเขียนแต่ละบุคคล
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเด่นด้านโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญในนวนิยายของพงศกร กับ นักเขียนคนอื่น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะร่วม และลักษณะต่างของการสร้างสรรค์โครงเรื่อง และการนำเสนอ แนวคิดสำคัญ เช่น จินตวิทย์ วิวัฒน์ กิ่งฉัตร ทมยันตี แก้วเก้า และปิยะพร ศักดิ์เกษม เป็นต้น

References

- Imsamran, B. (1984). *The Thai Novels During 1958-1963 : An Analytical Study of Themes*. Master, Art (Thai), Graduate School, Chulalongkorn University.
- Jinna, R. (2011). *An Analysis of The Supernatural Novels of Pongsakorn*. Master, Art (Thai), Graduate School, Ramkhamhaeng University.
- Nukunkit, S. (2000). *Contemporary Literature*. Bangkok : S.R. Printing.
- Pongsakorn. (2015). *Kamlai Mart*. Bangkok : Bangkok Press.
- _____. (2015). *Phet Akkanee*. Bangkok : Groove Publishing.
- _____. (2016). *Kunthon Sawart*. Bangkok : Groove Publishing